

TOẠ ĐÀM VỀ CÁCH ỨNG PHÓ VỚI CÁC TÌNH HUỐNG NGUY HIỂM

I MỤC TIÊU

Sau khi tham gia hoạt động này, HS có khả năng:

- Nhận diện được các tình huống nguy hiểm trong cuộc sống, trong thiên tai để tìm cách ứng phó;
- Biết giải quyết các tình huống nguy hiểm trong cuộc sống;
- Rèn kĩ năng quan sát, kĩ năng ra quyết định, giải quyết vấn đề, biết tìm kiếm sự giúp đỡ;
- Rèn kĩ năng thiết kế, tổ chức hoạt động;
- Bồi dưỡng phẩm chất nhân ái, trách nhiệm.

II CHUẨN BỊ

1. Đối với TPT, BGH và GV

- Địa điểm, hệ thống âm thanh, trang thiết bị phục vụ hoạt động;
- Các tình huống nguy hiểm trong thiên tai, cuộc sống;
- Kịch bản hoạt động;
- TPT hướng dẫn lớp trực tuần chuẩn bị báo cáo để dẫn “Các tình huống nguy hiểm trong cuộc sống”;
- Chuẩn bị các tình huống cơ bản, đồng thời yêu cầu các lớp tìm hiểu cách ứng phó các tình huống đó trước khi diễn ra hoạt động;
- GVCN phân công các nhóm tìm hiểu cách ứng phó với các tình huống trên;
- TPT, chi đoàn thanh niên hướng dẫn lớp trực tuần chuẩn bị thực hành phòng cháy chữa cháy, cứu nạn cứu hộ.

2. Đối với HS

- Tự tìm hiểu các tình huống nguy hiểm xảy ra trong cuộc sống;
- Lớp trực tuần chuẩn bị tiết mục văn nghệ biểu diễn.

III TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG

Hoạt động 1 CHÀO CỜ

- HS lớp trực tuần điều khiển lễ chào cờ và nhận xét thi đua.
- GV trực tuần hoặc TPT/đại diện BGH bổ sung nhận xét, phát cờ thi đua (nếu có).
- TPT/ đại diện BGH phổ biến công việc tuần mới.

Hoạt động 2 ỨNG PHÓ VỚI CÁC TÌNH HUỐNG NGUY HIỂM

a) Mục tiêu

- Nhận diện được một số tình huống nguy hiểm trong cuộc sống và biết cách tự bảo vệ bản thân trong một số tình huống nguy hiểm;
- Có ý thức vận dụng những điều học hỏi được vào thực tiễn cuộc sống.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

Đại diện lớp trực tuần báo cáo đề dẫn về việc ứng phó với các tình huống nguy hiểm.

* Nhận diện các tình huống nguy hiểm

- TPT mời 7 HS lên sân khấu tọa đàm theo các vấn đề:
+ Bạn cho biết trong cuộc sống chúng ta có thể gặp các tình huống nguy hiểm nào?

- + Xin mời bạn cho ý kiến tiếp theo...
- + HS chúng ta cần phải làm gì để ứng phó với các tình huống đó?
  - TPT sau khi hướng dẫn nhóm toạ đàm, yêu cầu HS toàn trường bổ sung các tình huống nguy hiểm xảy ra trong cuộc sống.
  - HS chia sẻ ý kiến.
  - TPT kết luận: *Trong cuộc sống có thể gặp nhiều tình huống nguy hiểm xảy ra như: lũ, lụt, mưa bão, cây đổ, hoả hoạn, đi học qua suối bị lũ đổ về, gặp sạt lở đất trên đường đi học về, nguy cơ bị đuối nước, bị kẹt trong rừng, bị côn trùng hoặc động vật cắn, điện giật,... HS cần trang bị kiến thức, kĩ năng để ứng phó với mọi loại tình huống.*
    - * *Kĩ năng ứng phó với các tình huống nguy hiểm*
      - TPT đưa ra các tình huống cụ thể cho HS tự do nêu ý kiến về cách ứng phó:
        - + Trên đường đi học về phải băng qua suối, bỗng nhiên hôm đó lũ tràn về, em và các bạn sẽ làm gì?
        - + Em và bạn cùng bơi trên sông, bỗng nhiên bạn bị chuột rút, chìm xuống. Lúc đó, em xử lí thế nào?
        - + Bố mẹ đi vắng, em gái bị điện giật, em ứng phó thế nào?
        - + Khi gặp hoả hoạn, em sẽ phải làm gì?
        - + ...
      - Sau mỗi tình huống, TPT mời HS bổ sung ý kiến, rút ra kết luận, bài học:
        - + Khi gặp lũ phải bình tĩnh, không vượt qua dòng lũ, quay lại không để chìm, chạy nhanh đến nơi cao và vững chắc nhất, tìm kiếm các vật liệu có thể nổi phòng khi nước dâng cao. Nếu bị nước cuốn, hãy bình tĩnh bám chặt hoặc leo lên vật bên cạnh (nếu có), cố gắng giữ chân thẳng xuống dưới dòng chảy, hét lớn, giơ một tay vẫy tìm kiếm sự trợ giúp cho đến khi được cứu.
        - + Nếu bản thân hoặc bạn bị đuối nước: Phải bình tĩnh, kêu to, phát tín hiệu tìm kiếm sự trợ giúp; bằng mọi cách đưa người lên khỏi nước, tiến hành sơ cấp cứu.
        - + Khi phát hiện người bị điện giật phải nhanh chóng tìm cách tách người bị nạn ra khỏi nguồn điện bằng cách: Ngắt thiết bị đóng cắt điện (cầu dao) hoặc rút phích cắm, cầu chì,... Nếu không cắt được nguồn điện có thể sử dụng kim cách điện, búa, rìu, dao,... cán bằng gỗ để cắt, chặt đứt dây điện. Dùng vật cách điện (cây khô, sào nhựa,...) tách dây điện ra khỏi người bị nạn. Túm vào quần, áo khô của người bị nạn để kéo người bị nạn ra khỏi nguồn điện (người cấp cứu phải đứng ở nơi khô ráo, trên vật cách điện, tay có găng tay cách điện hoặc quấn thêm vải khô, túi nilon và không được túm vào các bộ phận cơ thể người bị nạn). Khẩn cấp gọi tới số điện thoại 114, 115.

- + Ứng phó với hoả hoạn: Khi gặp hoả hoạn, việc đầu tiên phải hô hoán thông báo cho mọi người biết về đám cháy, bấm chuông báo cháy (nếu có), thông báo qua loa truyền thanh; ngắt điện toàn bộ. Gọi ngay cho Cảnh sát phòng cháy chữa cháy 114, thông báo rõ địa điểm. Sử dụng các phương tiện chữa cháy gần nhất để dập lửa như bình chữa cháy, mền ngăn lửa, nước, nếu có vòi chữa cháy và lăng trụ phun nước thì kéo vòi và phun vào đám cháy. Để thoát khỏi đám cháy, tránh nhiễm khói mỗi người cần có khăn ướt che mũi cúi thấp người, men theo tường di chuyển đến vùng an toàn.
- Lớp trực tuần thực hành phòng tránh hoả hoạn:
- + TPT, GV cùng Chi đoàn hướng dẫn: Tạo đám cháy, bấm chuông báo động, loa phát thanh, sử dụng bình chữa cháy, phun vòi rồng (nếu có), thoát hiểm về nơi an toàn.
- + TPT nhận xét phần thực hành.

ĐÁNH GIÁ

- TPT nêu câu hỏi để HS trả lời: Em đã từng gặp các tình huống nguy hiểm tương tự chưa? Lúc đó em đã xử lý thế nào?
- Mời một số HS rút ra bài học sau khi sinh hoạt theo chủ đề “Ứng phó với các tình huống nguy hiểm” theo gợi ý sau:
  - + HS cần có các kiến thức, kĩ năng cơ bản nào để ứng phó với các tình huống nguy hiểm?
  - + Em cần nhớ số điện thoại nào để gọi cấp cứu khi bị hoả hoạn, điện giật?
  - + Khi các bạn, đồng bào gặp nạn thiên tai, lũ lụt, hạn hán, hoả hoạn,... bị thiệt hại nghiêm trọng, em sẽ có hành động gì để giúp đỡ mọi người?
  - + Qua buổi sinh hoạt hôm nay, em rút ra những bài học gì?
- TPT kết luận: *Trong cuộc sống có rất nhiều tình huống bất ngờ xảy ra, có thể gây nguy hiểm đến tính mạng con người. HS cần nhận biết được các nguy hiểm đó và trang bị cho bản thân các kĩ năng ứng phó như kĩ năng ra quyết định, giải quyết vấn đề, kĩ năng tìm kiếm sự giúp đỡ, kĩ năng ứng phó với từng loại nguy hiểm,... đồng thời trang bị cho bản thân các kiến thức phòng tránh như: phòng tránh thiên tai lũ lụt, phòng tránh cháy nổ, biết bảo vệ an toàn bản thân, kĩ năng phòng đuối nước, các hiểu biết khoa học, vật lí, thời tiết,... để đảm bảo an toàn mọi lúc mọi nơi. Cần biết chia sẻ khó khăn với bạn bè, đồng bào vùng xảy ra thiên tai lũ lụt, hoả hoạn,...*

HOẠT ĐỘNG TIẾP NỐI

Yêu cầu HS:

- Học những kĩ năng ứng phó với các tình huống nguy hiểm có thể xảy ra.

- Nhắc nhở gia đình và người thân cùng phòng chống những nguy cơ có thể xảy ra các tình huống nguy hiểm.
- Chung tay giúp đỡ bạn bè, đồng bào vùng bị thiên tai.
- Ghi nhớ các số điện thoại cần thiết để được trợ giúp.

ỨNG PHÓ VỚI THIÊN TAI (tiếp)

THỰC HÀNH

Hoạt động 3 THAM GIA TRÒ CHƠI "ỨNG PHÓ VỚI THIÊN TAI"

a) Mục tiêu

- Vận dụng, củng cố kiến thức, kinh nghiệm mới về ứng phó với một số tình huống thiên tai cụ thể, phổ biến;
- Rèn kĩ năng lắng nghe, hợp tác.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

- GV hướng dẫn cách chơi và nêu luật chơi:

Cách chơi: Lập 4 đội chơi, mỗi đội có 4 – 5 HS và cử một HS làm quản trò, hai HS làm trọng tài. Các đội chơi đứng vào vị trí được chỉ định, hội ý để đặt tên cho nhóm mình (ví dụ: đội Sông Hương, đội Sông Hồng...) và cách giới thiệu đội mình. Sau phần giới thiệu của 4 đội, quản trò nêu lần lượt từng câu hỏi về thiên tai và cách tự bảo vệ bản thân trong một số tình huống nguy hiểm do thiên tai. Mỗi câu hỏi có 3 phương án trả lời. Đội chơi chọn đáp án đúng. Khi có hiệu lệnh "Bắt đầu", đội nào giơ tay nhanh nhất, đội đó giành quyền trả lời. Nếu trả lời án đúng, được 10 điểm. Trả lời sai, không được điểm và đội giơ tay nhanh thứ hai được quyền trả lời. Sau mỗi câu hỏi, trọng tài ghi điểm của các đội lên bảng. Kết thúc cuộc chơi, tổng kết số điểm mỗi đội đạt được và công bố đội thắng cuộc.

Luật chơi: Khi có hiệu lệnh "Bắt đầu" mới được giơ tay. Mỗi câu hỏi phải được trả lời trong 15 giây. Đội nào giơ tay trước khi có hiệu lệnh hoặc đưa ra câu trả lời quá thời gian quy định là phạm luật.

- GV giao bộ câu hỏi và đáp án cho quản trò trước khi tổ chức trò chơi (GV có thể tham khảo một số câu hỏi ở phần gợi ý hình thức tổ chức câu lạc bộ cho HS ở cuối sách).
- Quản trò tổ chức cho các bạn tham gia trò chơi. Những bạn không tham gia trong 4 đội hưởng ứng, khích lệ các bạn chơi trò chơi nhưng không được nhắc bạn.

- Kết thúc cuộc chơi, GV trao phần thưởng cho đội thắng cuộc.
- Mời một số HS chia sẻ những điều học hỏi được về cách tự bảo vệ bản thân khi có thiên tai và nêu cảm nhận sau khi tham gia trò chơi.

Hoạt động 4 XỬ LÝ TÌNH HUỐNG ỨNG PHÓ VỚI THIÊN TAI

a) Mục tiêu

Vận dụng được kiến thức, kinh nghiệm mới về cách tự bảo vệ bản thân để xử lý một số tình huống thiên tai cụ thể.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

- Chia HS trong lớp thành các nhóm.
- Giao nhiệm vụ cho các nhóm: Thảo luận đưa ra cách tự bảo vệ bản thân khi xảy ra một số tình huống nguy hiểm do thiên tai và sắm vai xử lý ba tình huống trong SGK.
- Để đảm bảo thời gian, GV có thể phân công hai đến ba nhóm sắm vai thể hiện một trong ba tình huống.
- Các nhóm thực hiện nhiệm vụ được giao.
- Mời các nhóm trình bày kết quả thảo luận và sắm vai xử lý tình huống. Những nhóm có cùng nhiệm vụ quan sát, nhận xét và có thể đưa ra cách xử lý khác.
- Cùng HS phân tích, tổng hợp và kết luận về cách tự bảo vệ bản thân trong một số tình huống thiên tai cụ thể.

VẬN DỤNG – HOẠT ĐỘNG SAU GIỜ HỌC

a) Mục tiêu

- Vận dụng được tri thức, kinh nghiệm mới về ứng phó với thiên tai vào hoạt động thực tiễn ở nhà trường, gia đình, địa phương;
- Rèn luyện kỹ năng chủ động, sẵn sàng ứng phó với thiên tai trong mọi tình huống.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

GV hướng dẫn và yêu cầu HS thực hiện một số việc sau:

- Tham gia diễn tập tình huống xảy ra lũ lụt, động đất (nếu nhà trường hoặc địa phương có điều kiện tổ chức diễn tập).
- Cùng các bạn kiểm tra khu vực quanh trường nhằm phát hiện những nơi không an toàn khi có thiên tai (như: ao, hồ xung quanh không có rào chắn; nắp cống, nắp hố ga bị vỡ...). Sau đó thực hiện một số việc để đảm bảo an toàn khi bị ngập lụt, như: lấp hoặc làm nắp đậy hố, làm rào chắn xung quanh ao, hồ...

– Tham gia và vận động, tuyên truyền, hướng dẫn mọi người rèn luyện kỹ năng ứng phó với thiên tai hay xảy ra tại địa phương.

TỔNG KẾT

– GV yêu cầu HS chia sẻ những điều thu hoạch/ học được/ những bài học kinh nghiệm rút ra sau khi tham gia các hoạt động.

– GV kết luận chung: *Để tự bảo vệ bản thân trong tình huống có thiên tai, mỗi người cần tích cực tìm hiểu để biết được những dấu hiệu của thiên tai, học cách ứng phó và rèn luyện các kỹ năng ứng phó cần thiết trong một số tình huống thiên tai cụ thể.*

– GV nhận xét chung về tinh thần, thái độ tham gia các hoạt động của HS; động viên, khen ngợi những HS tích cực, có nhiều đóng góp trong các hoạt động.

I SƠ KẾT TUẦN VÀ THÔNG QUA KẾ HOẠCH TUẦN SAU

GV yêu cầu ban cán sự lớp điều hành lớp tự đánh giá và sơ kết tuần, xây dựng kế hoạch tuần mới.

II SINH HOẠT THEO CHỦ ĐỀ

a) Mục tiêu

Nêu được những điều đã học hỏi được về cách ứng phó với các tình huống nguy hiểm và mô tả được những việc đã tham gia ở trường, gia đình, cộng đồng để ứng phó với một số tình huống thiên tai.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

GV tổ chức cho HS chia sẻ về:

– Những việc các em đã tham gia, những điều đã học được và cảm nhận của bản thân khi tham gia buổi sinh hoạt dưới cờ với chủ đề “Toạ đàm về cách ứng phó với các tình huống nguy hiểm”;

– Những việc đã tham gia để đảm bảo an toàn trong một số tình huống có thiên tai.

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ 3

1. Cá nhân tự đánh giá

GV yêu cầu HS đọc các tiêu chí đánh giá Chủ đề 3 và hướng dẫn HS tự đánh giá theo các mức độ:

Đạt yêu cầu:

Thực hiện được ít nhất 5 trong 7 tiêu chí sau:

- Nêu được ít nhất 5 việc cần làm để chăm sóc bản thân;
- Thường xuyên tập thể dục để chăm sóc sức khoẻ thể chất;
- Luôn lạc quan, suy nghĩ tích cực để chăm sóc sức khoẻ tinh thần;
- Luôn giữ quần áo và đầu tóc sạch sẽ, gọn gàng;
- Nhận diện được dấu hiệu của ít nhất 5 loại thiên tai;
- Nêu được cách tự bảo vệ trong những tình huống thiên tai xảy ra ở địa phương;
- Luôn thực hiện việc tự bảo vệ bản thân khi thiên tai xảy ra.

Chưa đạt yêu cầu:

Chỉ thực hiện được 4 tiêu chí trở xuống.

2. Đánh giá trong nhóm/ tổ

GV hướng dẫn tổ trưởng/ nhóm trưởng điều hành để các thành viên trong tổ/ nhóm đánh giá lẫn nhau dựa vào:

- Kết quả tự đánh giá;
- Sự chuẩn bị cho các hoạt động trong chủ đề;
- Thái độ tham gia hoạt động: tự giác, lắng nghe tích cực;
- Trách nhiệm và hợp tác khi thực hiện nhiệm vụ.

3. Đánh giá chung của GV

GV dựa vào quan sát, đánh giá của từng cá nhân và của các tổ/ nhóm để đưa ra nhận xét, đánh giá chung, biểu dương những cá nhân có kết quả hoạt động tốt, có nhiều đóng góp cho hoạt động của nhóm hoặc có nhiều tiến bộ.